

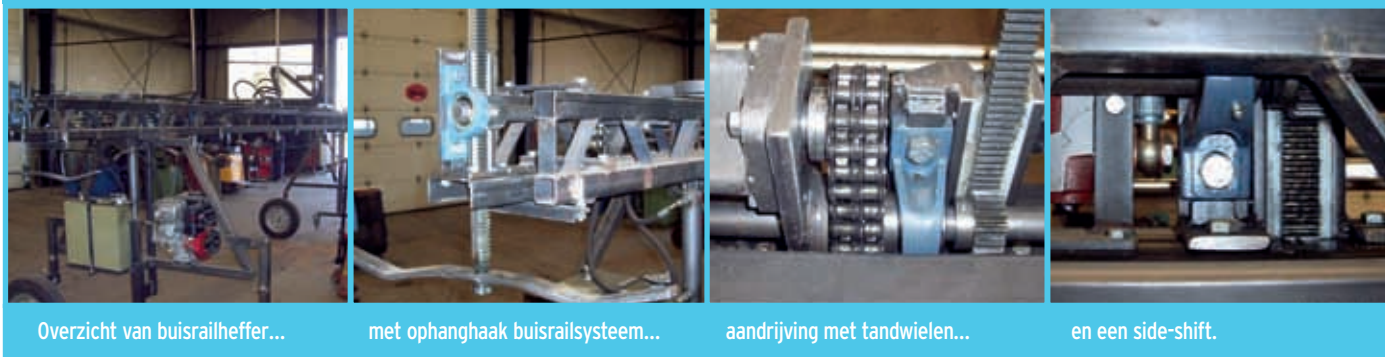
Telers ontwikkelt buisrailheffer

Buisraillift neemt teler zware werk uit handen

Bij de teeltwisseling is het noodzakelijk de buizen van het buisrailsysteem tijdelijk omhoog te brengen om de loopfolie te kunnen vervangen. Het omhoog brengen van de buizen is een zware klus en dus zoeken telers naar alternatieven. Rob Derikx uit Melderslo ontwikkelde met een paar collega's een buisrailheffer.

TEKST: TON HENDRIX

BEELD: FONS BUISE

Overzicht van buisrailheffer...

met ophangaak buisrailsysteem...

aandrijving met tandwielen...

en een side-shift.

omhoog
en omlaag

Na de goede ervaringen van verleden jaar met de buisraillift willen de medewerkers van Domus Vitrum B.V. niet meer met de hand de buisrail omhoog en omlaag brengen. Rob Derikx: "Momenteel wordt door de firma Van den Munckhof uit Horst de laatste hand gelegd aan de verbeterde versie. Ik verwacht dat het apparaat tegen het einde van de maand terug is. Wij telen komkommers en daarna herfsttomaten tot na de Kerst en gaan dus pas in het nieuwe jaar opruimen. Daarom is er nog voldoende gelegenheid om een en ander uit te testen. Dan weet ik zeker dat alles oké is als we de lifter echt nodig hebben."

Met zes man 285 ton tillen

285.000 kg _

Derikx heeft een bedrijf van 4,5 ha. Omgerekend heeft hij ongeveer 57 km buisrail; 104 km pijp. Een meter buisrail weegt ongeveer 5 kg. Dus in totaal moet er zo'n 285.000 kg naar boven en ook weer naar beneden worden gelegd.

Een paar jaar geleden kwam de teler bij toeval in contact met een dergelijke lifter, die echter niet goed werkte. De heffer heeft hij daarom samen met een paar collega's verder ontwikkeld en aangepast aan hun bedrijven. De buisrailheffer wordt nu niet meer met hefcilinders, maar met tandwielen aangedreven. Hierdoor is de installatie lager en kan dus ook op komkommerbedrijven zonder hoge draad door de kap rijden.

zes
mensen

Derikx heeft een traliekas van 95 meter lengte en een breedte van 8 meter met vijf paden en dus vijf buisrailsystemen per kap. Bij het omhoog brengen van de buisrail zijn zes mensen nodig. Eén persoon verplaatst de heffer van tralie naar tralie. De vijf andere medewerkers hangen ieder twee haken aan de tralie waaraan ze de buisrail ophangen. De operator laat de hefstangen tot onder de buisrail zakken. De vijf personen draaien de steunen aan de hefstangen onder de buisrail waarna de operator de buizen mechanisch (met een benzinemotor) optakelt.

Zodra de buizen op de juiste hoogte hangen, plaatsen de vijf medewerkers de haken aan de buisrail. Daarna gaan ze naar de

volgende tralie. Zij hangen de haken weer aan de tralie en haken deze aan de buisrail zodra deze weer door de lifter op hoogte is gebracht. De buisrail wordt op deze manier iedere 9 meter opgehangen.

Aan het einde van de kap verplaatsen alle zes medewerkers de lifter naar het hoofdpad. Met behulp van een extra wielstel gaat deze naar de volgende kap, waarna het heffen zich herhaalt.

extra
wielstel

Arbeidsbesparing

Tot vorig jaar tilden de medewerkers 9 meter pijp met een gewicht van 45 kg, nu met de buisraillift niet meer dan een simpele haak. De heffer maakt het omhoog halen van het buisrailsysteem niet alleen veel minder zwaar, bovendien gaat het duidelijk sneller. Zonder de lift vergde het 100 manminuten per kap, met de lift maar 70 minuten. De grootste winst zit echter in de betere arbeidsomstandigheden.

betere
arbeids-
omstandig-
heden

De volledig gegalvaniseerde machine vergde een investering van ongeveer 14.000 euro. Bedrijfseconomisch is de lift niet verantwoord, maar het prettiger werken vergoedt veel. Door de machine te verhuren, wil Derikx de jaarkosten van zijn heffer drukken.

Buizen weer exact terug op de oorspronkelijke plaats

Op de heffer is een side-shift aangebracht. Hierdoor kan de operator de heffer bij het terugleggen van de pijpen, nadat de loopfolie is vervangen, altijd exact op dezelfde afstand van de kaspotten plaatsen. Daardoor komt het buisrailsysteem precies terug op de plaats waar het heeft gelegen. Het risico op verzakkingen en verschuivingen wordt daardoor geminimaliseerd. Dat verhoogt de veiligheid. Het met de heffer terugleggen, gaat sneller dan met de hand. Bij het terugleggen is de arbeidsbesparing zelfs groter dan bij het ophalen omdat het exact terugleggen van de buisrail extra tijd vergt. Door de side-shift liggen ze altijd op de juiste plaats, waardoor er naderhand geen correctie meer hoeft plaats te vinden.

dezelfde
afstand